

DR SEYED MASOUD
MOUSAVI

دکتر
سید مسعود موسوی

تجارت را ساده یاد بگیرید

مقاله دوازدهم: گیاهان دارویی در کجای ایران یافت می شود

☎ 02128420853

📷 masoud_almosavi

🌐 www.masoudalmousavi.com

📞 +989127598664

دکتر سید مسعود موسوی
کارآفرین برتر ۵ کشور عربی
موسس هلدینگ الکترونیکی
دارو کشور

DR SEYED MASOUD
MOUSAVI

موضوع: گیاهان دارویی در کجای ایران یافت می شود

۱ - گیاه دارویی چیست ؟

۲- کاربرد گیاهان دارویی

۳- تفاوت گیاهان دارویی با داروی گیاهی

۴- گیاهان دارویی در کجای ایران یافت می شود

۵- کشت گیاه دارویی در ایران
DR SEYED MASOUD
MOUSAVI

۶- انواع گیاهان دارویی در ایران

۷- تاریخچه علم گیاهان دارویی

۸- در کدام استان ها چه گیاهان دارویی رشد می کنند؟

نتیجه گیری

مقدمه

گیاهان دارویی به گیاهانی گفته می شود که حاوی ماده موثره و دارویی هستند. در پزشکی کهن داروها از گیاهان بدست می آمدند و داروهای گیاهی نقش مهمی در بهبود بیماری ها ایفا می کردند. در ایران حدود ۸۰۰۰ گونه گیاهی موجود است که از میان آنها ۲۳۰۰ گونه جزو گیاهان معطر و دارویی هستند و حدود ۴۵۰ گونه آنها در عطاری ها به فروش می رسند. در زندگی انسان استفاده از گیاهان دارویی همزمان می شود با خلقت انسان؛ از زمان پیدایش انسان در تمام دوران، او مجبور به استفاده از گیاهان بوده است. اگر چه استفاده از دارو های شیمیایی و سنتی در نیم قرن اخیر به اوج خود رسیده است اما به علت داشتن ضرر برای بدن، انسان ها دوباره روی به استفاده از گیاهان دارویی آوردند. به خوبی روشن است که استفاده از گیاهان دارویی در طول تاریخ بهترین روش برای درمان بیماری ها است.

در کشور ایران استفاده از گیاهان دارویی به دوره آریایی و اوستا برمیگردد. قدیمی ترین گیاه دارویی گیاه مقدس آیین زرتشت هوم است. در کتب پهلوی آن را به نام سرور گیاهان می دانند که باعث جاودانگی می شود. طبق گزارشات اطباء یونانی، هندی و اروپایی، انسان ها به مدت ۴۰۰۰ سال از گیاهان برای دارو مصرف میکردند. به همین دلیل نیز دستیابی بر هر نوع خودکفایی باعث می شود تا رسیدن به اهداف اساسی کشور نیز سریعتر انجام شود. همانطور که می دانید برای کشت گیاهان مختلف در ایران، به دلیل وجود اقلیم های مختلفی که وجود دارد آسان تر است. در حقیقت کشور ما از ۱۳ اقلیم کلی موجود در دنیا، ۱۱ اقلیم را دارا است. به همین دلیل نیز کشت گونه های مختلف گیاهی در سراسر کشور میسر است. گیاهان دارویی یکی از مهم ترین انواع گیاهان بوده که به دلیل پرتقاضا بودن آنها، همواره مورد توجه مشتریان بوده است. از آن جایی که انواع مختلفی از گیاهان دارویی وجود دارند، آشنا شدن با گونه هایی که در ایران، قابل کشت هستند، بسیار مهم است.

فهرست مطالب

- گیاه دارویی چیست؟ ۴
- کاربرد گیاهان دارویی ۵
- تفاوت گیاهان دارویی با داروی گیاهی ۵
- گیاهان دارویی در کجای ایران یافت می شود ۶
- کشت گیاه دارویی در ایران ۷
- انواع گیاهان دارویی در ایران ۷
- تاریخچه علم گیاهان دارویی ۱۲
- در کدام استان ها چه گیاهان دارویی رشد می کنند؟ ۱۳
- نتیجه گیری ۱۴

DR SEYED MASOUD
MOUSAVI

۱- گیاه دارویی چیست؟

زمانی که یک یا برخی از اندام های یک گیاه مانند ساقه، برگ، گل، ریشه و... خواص دارویی داشته باشد به آن گیاه دارویی گفته می شود. به طور مثال به دلیل اینکه پوست ساقه گیاه دارچین خواص درمانی دارد به آن گیاه دارویی گفته می شود. مواد فعال بیولوژیکی این گیاهان دارویی می توانند بر پیکر موجودات زنده مانند انسان یا حیوان اثرات فیزیولوژیکی داشته باشند. کمتر دیده می شود که تمام قسمت های یک گیاه خاصیت درمانی داشته باشند. همچنین بسیاری مواقع قسمت های مختلف یک گیاه می توانند کاربردهای مختلفی داشته باشند. به طور مثال برگ های درخت نمدار خاصیت ملین دارند اما گل های درخت نمدار آرامش بخش هستند.

در طب سنتی گیاهی را گیاه دارویی می شناسند که حداقل یکی از بخش های آن خواص دارویی داشته باشد. مثل ساقه، برگ، گل یا ریشه آن گیاه دارویی دارای ترکیباتی از مواد شیمیایی و ارگانیک است. معمولاً از بخش خام یا فرآوری گیاهان این مواد به دست می آید. از گیاهان دارویی برای هدف های درمانی استفاده می شود. برای نحوه و کاربرد آن توسط متخصصین و اطبا مطالعات و تحقیقات انجام می شود. این مواد فعال بیولوژیکی که درون گیاهان دارویی قرار دارد بیشتر برای بدن موجودات زنده مثل انسان و حیوانات اثر دارد.

۲- کاربرد گیاهان دارویی

کاربرد هایی که می‌توانیم از گیاهان دارویی نام ببریم این است که می‌توانیم به عنوان دارو از آن‌ها استفاده کنیم؛ از جمله به عنوان غذا و در برخی موارد کاربرد عطر را برای ما دارد. گیاهان دارویی از زمان‌های قدیم برای بشر کاربرد داشته است.

در کتب‌های قدیمی یونانی، مصریان و چینی‌ها تاریخچه گیاهان دارویی را به طور مفصل بیان کرده است. برای گیاهان دارویی گاهی می‌توانیم بگوییم قسمت‌های مختلف گیاه کاربرد‌های مختلفی دارد.

به طور مثال می‌توانیم درخت نمدار را بگوییم که گل‌های آن برای آرام‌بخش بودن استفاده می‌شود؛ در حالی که برگ‌های آن خاصیت ملین دارد. همانطور که گفتیم بعضی از گیاهان دارویی نه تنها برای درمان از آن‌ها استفاده می‌شود بلکه برای مصارف غذایی هم استفاده می‌شوند. مثل: زنجبیل خشک و عناب.

DR SEYED MASOUD

جالب است بدانید یکی از کاربردهای که نام گیاه دارویی دارد فقط و فقط مربوط به جز دارویی گیاه است نه کل گیاه! از دیگر عجایب میتوان گفت که در بعضی از گیاهان حتی پوست آن هم خاصیت دارویی دارد به طور مثال نه تنها خود میوه، بلکه پوست انار نیز برای بدن کاربردی است.

۳- تفاوت گیاهان دارویی با داروی گیاهی

اکثر مردم این دو را با هم یکی می‌دانند ولی این دو با هم تفاوت بسیاری دارند. گیاه دارویی به بخشی از گیاه می‌گویند که پس از خشک کردن یا همان طور بدون تغییر در مغازه‌ها و عطاری‌ها برای مصرف مردم به فروش میرسد. گیاهانی مثل زیره سبز | رازیانه | چوب‌دارچین و مانند اینها گیاهان دارویی است که شناخته شدند و خواص درمانی آنان مورد تایید است.

حال که تفاوت گیاهان دارویی و داروی گیاهی را دانستیم پس میدانیم عطاری ها حق فروش گیاهان دارویی دارند نه دارو های گیاهی! این گیاهان باید تعداد شان مشخص و فواید آن در طول سال های گذشته مورد تایید باشد و از بی ضرر بودن آن یا کم ضرر بودن آن اطمینان حاصل کنیم. اما این را هم باید بدانید که حتماً مصرف بی رویه و بیش از حد نیاز از هر چیزی چه گیاه دارویی چه داروی گیاهی برای بدن مضر است.

۴- گیاهان دارویی در کجای ایران یافت می شود

ایران، کشوری چهار فصل است. به دلیل موقعیت جغرافیایی خاص ایران، قرارگیری آن بین دو دریا، توپوگرافی خاص آن و بسیاری از عوامل دیگر، گونه های جانوری و گیاهی خاص و منحصر به فردی در جای جای کشورمان ایران یافت می شود. تنوع گیاهی ایران آنقدر گسترده است که آن را در بین کشورهای دیگر منطقه خاور میانه منحصر به فرد می کند. کشور ایران به دلیل تنوع آب و هوایی زیاد و توپوگرافی منحصر به فردش، از نظر پوشش گیاهی بسیار غنی است. در واقع هر نقطه از کشور گیاه مخصوص به خودش را دارد. مناطق کویری گیاهان شورپسند و مناطق کوهپایه ای گیاهان خودروی کوهپایه ای دارند. در واقع هم اکنون حدود ۲۵۰۰ گونه بومی گیاهان در ایران شناسایی شده است که تنها کمی از آن ها مورد تحقیق قرار گرفته اند.

۵- کشت گیاه دارویی در ایران

همانطور که ذکر شد، گیاه دارویی، دارای خواص متعددی است که همین نکته باعث شده تا امروزه به عنوان یکی از مهم‌ترین گونه‌های گیاهی قابل کشت شناخته شود. در حقیقت، اقبال عمومی نسبت به این نوع گیاهان، وجود مشتریان دائمی را تضمین کرده، به همین منظور نیز کشت زراعی و گلخانه‌ای آن به وفور انجام می‌شود. همانطور که ذکر شد، کشور ایران دارای اقلیم‌های گوناگونی است و همین نکته به عنوان یکی از مهم‌ترین مزیت‌های زیست‌محیطی کشور ما تلقی می‌شود که باعث شده تا بستر کاشت گیاه دارویی، فراهم باشد. معمولاً برای کشت گیاه دارویی چندین عامل دخیل هستند. مهم‌ترین فاکتوری که باید در کشت گیاه دارویی در ایران به آن توجه کرد، بازار فروش است. نمی‌توان بدون توجه به سلیقه‌ی مشتریان اقدام به کشت گیاه دارویی نمود؛ چرا که در این صورت به دلیل به فروش نرسیدن محصولات، احتمال ضررهای زیادی وجود خواهد داشت. با توجه به این موضوع نیاز است تا پیش از آغاز کشت گیاه دارویی، اقدام به بررسی بازار هدف نمایید.

۶- انواع گیاهان دارویی در ایران

حال که با مفاهیم مرتبط با گیاه دارویی آشنا شدید نیاز است تا با گونه‌هایی که کشت آن‌ها در ایران مناسب‌تر است نیز آشنا شوید. در حقیقت به دلیل عدم تسلط بر گونه‌های مختلف گیاه دارویی، تعداد زیادی از افراد، دچار ضررهای جبران‌ناپذیری شده‌اند به همین دلیل نیز نیاز است تا برای هر نوع کشت گلخانه‌ای یا زراعی گیاه دارویی، اقدام به شناسایی گیاه دارویی مناسب اقلیم ایران نمایید. در ادامه‌ی این مقاله، به معرفی ۱۰ گونه گیاه دارویی مناسب اقلیم ایران می‌پردازیم.

۱ - زعفران

زعفران، دارای خواص دارویی متنوعی است و همین نکته باعث شده تا امروزه به عنوان یک گیاه دارویی مؤثر شناخته شود. اقبال عمومی نسبت به زعفران به قدری زیاد است که هیچ گاه لازم نیست نگران بازار مشتریان آن باشید. از طرف دیگر به دلیل آن که زعفران به عنوان یک محصول صادراتی شناخته می‌شود، می‌توانید کسب و کار خود را با سرعت بیشتری گسترش دهید. خواصی مانند کمک به بیماران مبتلا به آسم و بیماری‌های قلبی، درمان استرس از جمله ویژگی‌های دارویی زعفران هستند.

۲ - نعنای فلفلی

نعناع فلفلی به عنوان یک گیاه پیوندی شناخته می‌شود که پس از پیوند زدن نعناع تند و نعناع آبی، حاصل می‌شود. یکی از دلایلی که کشت این گیاه دارویی در ایران مناسب است، ویژگی‌های درمانی نعناع فلفلی است. مهم‌ترین ویژگی نعناع فلفلی، درمان سؤهاضمه است که امروزه تعداد کثیری از افراد را گرفتار نموده است. بهترین زمان کاشت نعناع فلفلی در فصل‌های بهار و تابستان است. همچنین بهترین شیوه‌ی کاشت این گیاه دارویی نیز، ریزوم می‌باشد. ویژگی‌هایی مانند بهبود سردرد و سرماخوردگی نیز از جمله خواص دیگر نعناع فلفلی هستند.

۳- بابونه

یکی از مهم‌ترین گیاهان دارویی مناسب اقلیم ایران، بابونه است. در حقیقت کشت این گیاه بسیار در کشور ما رایج است. دلیل این رواج، خواص دارویی منحصر به فرد بابونه می‌باشد. بابونه به عنوان یکی از گیاهانی شناخته می‌شود که به افراد کمک می‌کند تا در برابر افسردگی، غلبه نمایند.

در حقیقت، بابونه به عنوان یک گیاه دارویی جهت آرامش روان شناخته می‌شود. شما می‌توانید این گیاه دارویی را هم در فصل بهار و هم در فصل پاییز بکارید. استفاده از شیوه‌های تکثیر و جوانه‌زنی نیز به عنوان روش‌های کاشت این گیاه شناخته می‌شوند.

۴- گل محمدی

گل محمدی را تمامی افراد می‌شناسند. در حقیقت رواج مصرف گل محمدی به شیوه‌های مختلف باعث شده تا این گیاه دارویی به عنوان یکی از محصولات شناخته شود که همواره در گلخانه‌ها و زمین‌های کشت گیاهان دارویی وجود دارند. مهم‌ترین خاصیت استفاده از گل محمدی، ویژگی منحصر به فرد آن در ایجاد ظاهری بشاش و جوان است. دلیل این ویژگی، تأثیر ماده‌ی مؤثره‌ی گل محمدی بر پوست است به همین دلیل نیز استفاده از این گیاه دارویی در تمامی اقشار جامعه‌ی ایران، بسیار رواج دارد.

DR SEYED MASOUD
MOUSAVI

۵- زیره‌ی سیاه

دیگر گیاه دارویی مناسب اقلیم ایران، زیره‌ی سیاه است. در حقیقت زمانی که از مشکلات روده و شکم رنج می‌برید، استفاده از زیره‌ی سیاه، بسیار مؤثر خواهد بود. از آن جایی که این گیاه دارویی دارای تأثیرات فوق‌العاده‌ای بر درمان سرفه است، امروزه، مشتریان فراوانی پیدا کرده‌است. از طرف دیگر، اقلیم کشت زیره‌ی سیاه به نحوی است که می‌توانید آن را در برخی از مناطق ایران بکارید که کشت آن در نواحی مرطوب و مرتفع، نتایج بهتری را برای شما به همراه خواهد داشت.

۶- گل گاوزبان

کشت گل گاوزبان نیز در اقلیم ایران بسیار مناسب است. این گیاه، آرام‌کننده‌ی اعصاب و درمانگر سرماخوردگی است. بهترین زمانی که می‌توان این گیاه دارویی را در آن کاشت، فصل بهار است. البته می‌توان در مناطقی که دارای سرمای زیادی نیستند، در فصل پاییز اقدام به کاشت کرد. می‌توانید برای کشت گل گاوزبان از روش دیم استفاده نمایید. دانه‌دهی و افتادن آن بر روی خاک، از مهم‌ترین شیوه‌های تکثیر این گیاه دارویی به شمار می‌آید.

۷- آویشن

دیگر گیاه دارویی مناسب اقلیم ایران، آویشن است. معمولا آویشن را در اکثر خانه‌های ایرانیان می‌توان یافت چرا که این گیاه دارویی دارای خواص زیادی است. خواصی مانند جلوگیری از مسمومیت غذایی و درمان گلودرد، از جمله خواص آویشن به حساب می‌آیند. معمولا برای کشت آویشن نیاز است تا این گیاه را در معرض نور زیادی قرار دهید تا محصولات باکیفیت‌تری داشته باشید. همچنین نیاز است تا آویشن را در محیط مرطوبی قرار ندهید چرا که این گیاه نسبت به غرقابی، حساس است.

۸- خاکشیر

گیاه خاکشیر از جمله گیاهانی است که به رفع لک صورت و آکنه کمک می‌کند. گیاه دارویی خاکشیر را در هر شهری می‌توانید پیدا کنید و این نشان از بازار بزرگ آن دارد. این نکته نشانگر این موضوع است که قابلیت‌های خاکشیر به قدری زیاد است که پتانسیل بالایی در صادرات آن وجود دارد. همچنین خاکشیر به عنوان گیاهی شناخته می‌شود که به رفع تشنگی و عطش کمک به سزایی می‌کند. معمولا این گیاه دارویی از اواخر بهار تا اواسط تابستان، شکوفه می‌دهد.

۹- کاسنی

کاسنی، به عنوان یکی از گیاهان دارویی پرتقاضایی شناخته می‌شود که کاشت آن مناسب اقلیم ایران است. استفاده از کاسنی باعث می‌شود تا از اکثر گونه‌های سرطان، جلوگیری شود به همین دلیل نیز به عنوان یک گیاه دارویی مؤثر شناخته می‌شود. برای کاشت کاسنی نیاز است تا میوه‌ی آن را از طریق کاشت در مناطق مرطوب تکثیر داد. کاسنی عمدتاً به عنوان یکی از شیوه‌های کهن در تسکین گرمای درونی شناخته می‌شود، به همین دلیل نیز مشتریان زیادی در فصل تابستان دارد. همچنین نوشیدن کاسنی باعث می‌شود تا بتوان اضطرات را کنترل کرد.

۱۰- ختمی

ختمی به عنوان یک گیاه دارویی با خواص متعدد شناخته می‌شود. در حقیقت قابلیت‌های این گیاه برای درمان و پیشگیری از بیماری‌های زیادی از قبیل سرطان، دیابت، درد و سنگ کلیه به کار گرفته می‌شود. این نکته را در نظر داشته باشید که کاشت این گیاه دارویی باید در محیطی باشد که دسترسی آزاد و مستقیمی به نور خورشید دارد؛ به همین دلیل نیز باید فضای آزادی برای این کار داشته باشید.

۷- تاریخچه علم گیاهان دارویی

هزاران سال است که بشر دریافته گیاهان منابع بسیار خوبی برای درمان بیماری‌ها هستند. در طب بابل که از آن زمان برجای مانده، صفحات کوچکی که نام داروها را به خط میخی روی آنها نگاشته‌اند به دست آمده و گویای آن است که در آن دوران چقدر به گیاهان اهمیت داده شده و در درمان بیماران از آنها کمک گرفته شده. همچنین در دوران مصریان نیز گیاهان اهمیت فراوانی را برای درمان داشته‌اند. گنجینه‌های داروها و ادویه‌ها این فلسفه را بیان می‌نمایند که یک جریان مستمر در طبیعت وجود دارد که انسان می‌تواند با به کارگیری آن روشهای سحرآمیز، آنها را مهار نموده و این نیروهای پنهانی را به کنترل درآورد. مواد مؤثر موجود در داروهای گیاهی به دلیل همراه بودن آنها با مواد دیگر پیوسته از یک حالت تعادل بیولوژیک برخوردارند، به همین دلیل در بدن انباشته نشده و اثرات جانبی مانند داروهای شیمیایی را ندارند.

از این رو امتیازات برتری را نسبت به این‌گونه داروها دارا می‌باشند و فقط گیاهان سمی در این مورد استثناء می‌گردند که هرگز نباید بدون تجویز دقیق پزشک مصرف شوند.

در سالهای اخیر پیشرفت‌های بسیار خوبی در زمینه کشت گیاهان دارویی صورت گرفته که منجر به توسعه صنعت داروسازی شده و به این طریق پزشکی مدرن توانسته است بسیاری از بیماریهای غیر قابل علاج و غالباً مرگ زودرس را معالجه نماید. همچنین پزشکان و داروسازان پیوسته در تلاش برای کسب اثرات سودمند گیاهان و مواد مؤثر موجود در آنها هستند تا بتوانند با استفاده از بزرگترین گنجینه سلامتی یعنی طبیعت، بیماران را شفا دهند.

سابقه درمان بیماریها با گیاهان دارویی به قدمت تاریخ زیست انسان بر روی کره زمین است. انسان به حکم تجربه، علم و اندیشه و جانوران بنا به مقتضیات خود در طول عمر حیات در کره زمین به کمک گیاهان دارویی خود را مداوا کرده و می‌کنند.

گرایش به مصرف گیاهان دارویی در ایران (که یکی از هفت کشور آسیایی است که بیشترین گیاهان دارویی را دارد) از دیرباز وجود داشته است و در سه دهه گذشته شاهد روند رو به رشد مردم در زمینه استفاده از این داروهای گیاهی و احیای طب سنتی هستیم.

۸- در کدام استان‌ها چه گیاهان دارویی رشد می‌کنند؟

در چهارمحال و بختیاری، گونه‌هایی همچون هواچوبه، زرین گیاه، کرفس کوهی، مورد، مخلصه، چوک، ازبوتک، درمنه، گلدر، آویشن، کزتس، بورت، هندوانه ابوچهل، بنه و داز رشد می‌کند. در آذربایجان غربی، چوبان کبریتی، بادرنجبویه، شب بو، ختمی، آجی بیان و شیرین بیان، ثعلب، مرزه، اسپناخ، ایت بورنی، داغ قارپیزی، مندی، داغ سقزی، یمیشان، چریش، غازایاغی، قره یونجا، یارپیز، دوه دابانی، اوشقون، بید مشک، بادرشبو، بزوشه، بوغاز قووران، کهلی اوتی، بولاغ اوتی، اوغلان اوتی و یارپیز از جمله معروفترین گیاهان دارویی هستند.

زیره سبز، گل محمدی، خاکشیر، آویشن، نعنا فلفلی، رزماری، اسطوخودوس، بابونه، ختمی، پنیرک، شیرین بیان، کاسنی، همیشه بهار، سرخارگل، آلوئه ورا و گل گاو زبان از مهمترین گیاهان دارویی استان خراسان رضوی است که زعفران در صدر آنها قرار دارد. اسطوخودوس، زیره سیاه، آنغوزه، بیدمشک، گشنیز از گیاهان دارویی که به عنوان دمنوش در استان کرمان کشت می‌شود.

سیر، موسیر، رازیانه، گشنیز، سیاه دانه و کلزا از گونه‌های مهم دارویی هستند که در همدان تولید می‌شوند. در استان اصفهان انواع کتیرا، برگ کرفس کوهی، آنغوزه موسیر، آویشن، زیره سیاه، تره کوهی و سماق کشت می‌شود.

در کرمانشاه ۱۴۰ گونه گیاهان دارویی رشد می‌کند که برخی از آنها عبارتند از: همیشه بهار، بومادران، بابونه، زیره وحشی، بابونه، کاسنی، زرشک، گل گاوزبان، سنجد.

مهمترین گونه‌های گیاهان دارویی در استان فارس زعفران، گل محمدی، به لیمو، آویشن باغی، بادرنجبویه، آنغوزه، مورد و مرزنجوش، که معروف‌ترین آنها هستند است.

در خراسان جنوبی (بهشت گیاهان دارویی)، گیاهانی مثل زیره سبز، مرزه، ختمی، رازیانه، زنیان، نعنا، آویشن، آلوئه‌ورا، نعناع فلفلی، مریم‌گلی، شوید، خاکشیر، آنغوزه، وشاء، کاکوتی، درمنه ترکی، سماق، بادام تلخ، پونه،

زنیان، شاه تره، بنه، زیره سیاه، بومادران، زوفا، کنگر فرنگی، اسپند، درمنه، بادرنجبویه، اسطوخودوس کشت می‌شود.

نتیجه گیری

از زمان قدیم بهترین چیز برای پیشگیری و درمان بیماری ها، گیاهان دارویی بوده است. با این حال این را هم نباید فراموش کرد که همین گیاهان دارویی می توانند خود عامل بیماری شوند. پس در مصرف آن باید دقت کرد و قبل از اطلاعات لازم پیش از مصرف نباید به آن روی آورد. در دنیای امروز گیاهان دارویی نه تنها مصارف دارویی بلکه در جهان تجارت نیز کاربرد دارند و برای برخی از کشور ها جنبه تجاری دارند.

امروزه به علت افزایش جمعیت و همچنین عوارض جانبی مواد شیمیایی و هزینه بالای دارو های شیمیایی برای درمان، مردم را به خرید گیاهان دارویی ترغیب میکند .

گیاهان دارویی بومی ایران دارای تنوع بسیار زیادی هستند و از قدیمیترین زمانها تاکنون در طب سنتی و درمان بسیاری از بیماریها استفاده میشوند این گیاهان دارای خواص دارویی متنوعی هستند که میتوانند در درمان بیماری های مختلف مؤثر باشند. همچنین گیاهان دارویی بومی ایران به دلیل تنوع زیستگاههای طبیعی و شرایط آب و هوایی متنوع در ایران دارای ترکیبات شیمیایی منحصر به فردی هستند که میتواند در تولید داروهای گیاهی مؤثر باشد. به طور کلی گیاهان دارویی بومی ایران به عنوان یک منبع غنی از ترکیبات دارویی طبیعی مورد توجه قرار میگیرند و میتوانند در بهبود و درمان بسیاری از بیماری ها مفید باشند.

هلدینگ دکتر سیدمسعود موسوی

قسمت آموزش